

ПРАВИЛНИК ЗА ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ХЕМИЈЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА ЗА ШКОЛСКУ 2011/2012. ГОДИНУ

1. ОРГАНИЗАЦИЈА ТАКМИЧЕЊА

Организатори такмичења су Српско хемијско друштво (СХД) и Министарство просвете и науке Републике Србије. Један циклус обухвата четири нивоа такмичења: 1. Школско, 2. Општинско, 3. Окружно или Градско или Међуокружно и 4. Републичко такмичење. Сви нивои такмичења су обавезни, без изузетка. *На пример, ученици школе која не организује школско такмичење не могу да учествују на вишим нивоима такмичења.*

Школско такмичење организује стручно или наставничко веће школе. За организацију Општинског такмичења надлежно је локално стручно веће школа, у сарадњи са општинским активом наставника хемије. Окружно или Градско или Међуокружно такмичење организује надлежна Школска управа, у сарадњи са локалним стручним друштвом. *Због великог броја општина на територији града Београда, Градско такмичење по правилу се организује у 4 (четири) региона (Београд-центар, Београд-исток, Београд-запад и Београд-југ).* Републичко такмичење организује Републичка комисија, у сарадњи са Министарством просвете и науке и школом домаћином такмичења. Школу домаћина Републичког такмичења одређују организатори. Организатори свих нивоа такмичења, у сарадњи са школом домаћином, у обавези су да на време објаве комплетну сатницу и распоред такмичења.

За стручни део такмичења одговорне су одговарајуће Комисије, редом: Школска, Општинска, Окружна или Градска или Међуокружна и Републичка комисија. Комисију чине председник и још најмање два члана, сви из области хемије или сродних научних дисциплина. Школску комисију образује стручно или наставничко веће школе. Општинску комисију образује локално стручно друштво, на предлог општинског актива наставника хемије. Окружну или Градску или Међуокружну комисију образује локално стручно друштво, у сарадњи са надлежном Школском управом. Најмање један члан ове Комисије мора да буде представник стручног друштва. Републичку комисију образује организатор такмичења, при чему једног члана одређује Министарство просвете и науке.

2. КАЛЕНДАР ТАКМИЧЕЊА

Календар такмичења одређује Министарство просвете и науке и објављује на сајту: <http://www.mpn.gov.rs> и/или у Просветном прегледу (www.prosvetni-pregled.rs).

3. ПРОПОЗИЦИЈЕ ТАКМИЧЕЊА

Право учешћа на такмичењу имају сви ученици VII и VIII разреда из свих основних школа на територији Републике Србије. Језик такмичења је српски. Припадници националних мањина имају право да делове такмичења који се реализују у писаној форми раде на свом матерњем језику, о чему би требало да приликом пријаве обавесте надлежне организаторе такмичења.

Категорије такмичења

Такмичење се одржава у три категорије:

- I) Тест и практични део за ученике VII разреда;
- II) Тест и практични део за ученике VIII разреда;
- III) Тест и истраживачки рад за ученике VII и VIII разреда.

Општинско такмичење се састоји из теста знања. Окружно или Градско или Међуокружно, као и Републичко такмичење састоји се из два одвојена дела. Прве две категорије такмичења чини израда теста знања, као први, и практични део, као други део такмичења. Трећа категорија обухвата тест знања у оквиру првог и представљање истраживачког рада у оквиру другог дела такмичења.

Пријава за такмичење

За Општинско такмичења начин пријаве одређује организатор. Пријава за Окружно или Градско или Међуокружно такмичење требало би да садржи: име и презиме, разред и одељење ученика, име школе, назив места и општине, категорију такмичења, назив истраживачког рада (уколико се ученик пријављује за ову категорију), име и презиме наставника хемије и контакт е-маил и/или телефон ученика и наставника. Пријаве се, по правилу, подnose у електронској форми, Окружној или Градској или Међуокружној комисији најмање пет радних дана пре почетка такмичења. Након што Републичка комисија објави коначну листу ученика који се позивају на Републичко такмичење, локална Окружна или Градска или Међуокружна комисија у обавези је да, најмање 7 радних дана пре почетка такмичења, проследи пријаве ових ученика председнику Републичке комисије (e-mail: osnovne@mojahemija.org). Ученици који се пријављују за трећу категорију такмичења у обавези су да председнику Републичке комисије, на наведени е-маил, пошаљу електронску верзију свог рада, најкасније до датума Општинског такмичења.

Тест знања

Тесту знања приступају ученици који су се пласирали на такмичење према критеријуму са претходног нивоа такмичења. Тест обухвата решавање проблемских задатака. Од ученика се на тесту очекује познавање и разумевање градива по програму одговарајућег разреда за редовну и додатну наставу. За републички ниво такмичења тест обухвата целокупно градиво. Пресек градива за ниже нивое такмичења одређује Републичка комисија, након утврђивања календара такмичења, и објављује на сајту: www.mojahemija.org. За ученике VIII разреда тест обухвата и садржаје из VII разреда. Израда теста траје 120 минута. Укупан број бодова на тесту износи 100 на Општинском и 70 на Окружном или Градском или Међуокружном и Републичком такмичењу.

Од Општинског нивоа такмичења припрема теста је у надлежности Републичке комисије. За општински и окружни или градски или међуокружни ниво такмичења Републичка комисија је дужна да благовремено достави Школским управама комплетан материјал, са

прецизним упутством и критеријумима за оцењивање. Комисије преузимају материјал од надлежних Школских управа.

Практични део такмичења

Овом делу такмичења приступа 30% од најбоље пласираних ученика из сваког разреда, од укупног броја учесника такмичења који су приступили изради теста знања. Практични део, по правилу, обухвата проблемски практични задатак постављен у виду експерименталне вежбе, на основу садржаја наставног програма одговарајућег разреда. Практични део траје 60 минута и оцењује се са највише 30 бодова. Републичка комисија конципира и припрема прецизне критеријуме за бодовање практичног дела и у обавези је да комплетан материјал благовремено проследи Школским управама. Републичка комисија дужна је и да најмање пет радних дана пре почетка Окружног или Градског или Међуградског такмичења пошаље локалној Школској управи, или школи домаћину такмичења, списак неопходне опреме и хемикалија за извођење практичног дела.

Истраживачки рад

Тему за истраживачки рад ученик, у сарадњи са наставником хемије, може да изабере и изван програма редовне и додатне наставе. Један рад припремају највише два ученика. Експериментални део рада требало би да буде на нивоу могућности боље опремљене школске лабораторије. Рад би требало да буде тако конципиран да ученик може да прикаже део експерименталних радњи приликом представљања рада на такмичењу. Стога, ученици и њихови наставници би требало да обезбеде услове за кратку демонстрацију експерименталног дела рада.

Рад би требало да буде написан на највише 10 куцаних страна, рачунајући и прилоге, са проредом 1.5, фонтом Times New Roman, величином слова 12 и маргинама од 2.5 цм. Садржај рада: насловна страна са називом рада и основним подацима из пријаве за такмичење, краћи увод са назначеним циљем рада, кратак теоријски део, са прегледом сазнања о теми која се обрађује, експериментални део, са јасним приказом коришћених метода, прибора/инструмената и хемикалија, сажет приказ и дискусија добијених резултата, закључак, преглед литературе и евентуални прилози. Радови се у три истоветна одштампана примерка достављају Окружној или Градској или Међуокружној комисији, или Републичкој комисији, најкасније пет радних дана пре почетка такмичења. Квалитет рада, узимајући у обзир горе наведене сугестије, Комисија оцењује са највише 25 бодова.

Истраживачки рад ученик представља стручној Комисији од најмање два члана. Представљању рада приступају само ученици који су на тесту знања освојили више од 50% бодова у односу на првопласираног такмичара у разреду који ученик похађа. Ученици који нису освојили наведени (минимални) број бодова имају право да присуствују представљању радова. Представљање истраживачког рада обухвата његово кратко усмено излагање и приказ експерименталних радњи (у трајању око 10 минута) и, потом, одговарање на питања Комисије. Комисија оцењује представљање рада са највише 25 бодова.

Резултати такмичења

Након јавног објављивања прелиминарних резултата теста или практичног дела, по правилу у писаној форми, ученик (у пратњи свог наставника) може да погледа свој рад и евентуално упути жалбу. Рок за жалбу је сат времена након објављивања прелиминарних резултата. Ученик подноси жалбу искључиво у писаној форми. О основаности упућене жалбе одлучује председник Комисије. На бодовну оцену квалитета и представљања истраживачког рада није могуће упутити жалбу. Након истека рока за жалбе Комисија формира коначну ранг листу. Пласман ученика на такмичењу утврђује се на основу укупног броја освојених бодова са коначне ранг листе, који за све нивое и категорије такмичења износи 100. Бодовима за истраживачки рад додају се кориговани бодови освојени на тесту знања, добијени множењем броја бодова на тесту корективним фактором 50/70. У случају да два или више ученика имају једнак укупни број бодова на коначној ранг листи боље пласирани биће ученик који има већи број бодова на тесту знања.

Пласман на виши ниво такмичења

Коначну ранг листу са Општинског такмичења Комисија доставља локалној Школској управи у року од три радна дана од завршетка такмичења. Из сваке општине на Окружно или Градско или Међуокружно такмичење директно право пласмана остварује само првопласирани ученик из сваког разреда. Окружна или Градска или Међуокружна комисије има право да на Окружно или Градско или Међуокружно такмичење позове, по разреду, на основу коначне ранг листе након Општинског такмичења, онолико најбоље пласираних ученика колико има основних школа на територији општине, уз услов да су ови ученици освојили најмање 71 бод на тесту знања. Сви ученици који су у пријави навели да се такмиче са истраживачким радом имају право учешћа и представљања рада на Окружном или Градском или Међуокружном такмичењу уколико су освојили најмање 51 бод на тесту знања на Општинском такмичењу.

Коначну ранг-листу за сваку такмичарску категорију на Окружном или Градском или Међуокружном такмичењу, потписану од стране чланова Комисије, председник Комисије шаље председнику Републичке комисије, у папиру и електронској форми (e-mail: osnovne@mojahemija.org), у року од три радна дана од завршетка такмичења. Након Окружног такмичења директан пласман на Републичко такмичење остварује само првопласирани ученик из сваког разреда. Након Међуокружног такмичења право учешћа на Републичком такмичењу има онолико најбоље пласираних ученика по разреду колико има округа који су организовали такмичење. Са Градског такмичења на Републичко такмичење директан пласман остварује најбоље пласирани ученик из сваког разреда у сваком региону. На основу укупног броја освојених бодова на коначној ранг листи, Републичка комисија позива на Републичко такмичење још највише 40 најбоље пласираних ученика по разреду у категорији тест и практични део, односно, још највише 20 најбоље пласираних ученика оба разреда у категорији тест и истраживачки рад, од свих такмичара који су освојили најмање 71 бод на Окружном или Градском или Међуокружном нивоу такмичења.

Коначан списак учесника Републичког такмичења Републичка комисија утврђује најкасније две недеље пре почетка такмичења и објављује на сајту: www.mojahemija.org.

Награде за ученике и наставнике

Почев од Општинског нивоа такмичења додељују се дипломе ученицима и то за освојено прво, друго или треће место, у зависности од укупног броја бодова на коначној ранг листи. Дипломе, по правилу, обезбеђује школа домаћин такмичења и потписује их Директор школе и Председник надлежне комисије.

За општински ниво такмичења: I место од 91-100 бодова; II место од 81-90 бодова и III место од 71-80 бодова.

За окружни или градски или међуокружни ниво такмичења: I место од 91-100 бодова; II место од 81-90 бодова и III место од 71-80 бодова.

За Републичко такмичење (нормирани број бодова): II место од 95-100 бодова, III место од 87-94,9 бодова и IV место од 80-86,9 бодова. Нормирани бодови добијају се према формули: $n \cdot 100 / n_{\max}$, где је n број освојених бодова ученика, док је n_{\max} број бодова првопласираног ученика на коначној ранг листи.

На Републичком такмичењу три најбоље пласирана ученика (највећи укупни број бодова на коначној ранг листи), у свакој од категорија такмичења, поред дипломе добијају и пригодне награде. Дипломе се додељују и наставницима првопласираних ученика. Дипломе обезбеђује Министарство просвете и науке, а потписује их Министар просвете и науке и председник Српског хемијског друштва. Награде, по правилу, обезбеђује Српско хемијско друштво.

У Београду, 23.01.2012. г.

Републичка комисија:

др Милан Николић, председник

др Милош Милчић, потпредседник

др Рада Баошић, Секретар СХД-а